

Uned: Trafod Data

TGCh Blwyddyn 2

Trosolwg o'r Uned hon:

Mae'r plant yn gwybod bod CD-ROMs, cyfrifiaduron a'r Rhyngwrld yn dal llawer iawn o wybodaeth. Maent yn gallu defnyddio TGCh i ddod o hyd i'r atebion i gwestiynau penodol, gofyn eu cwestiynau eu hunain a rhagweld y math o atebion. Maent yn gallu defnyddio Dewislenni a thechnegau Chwilio i ddod o hyd i wybodaeth o ffynonellau priodol ac yn datblygu eu hymwybyddiaeth o fathau gwahanol o gwestiynau; sut y gellir eu gofyn a sut y gellir defnyddio TGCh i'w hateb.

Maent yn gallu cwblhau taflen cipio data a throsglwyddo data i mewn i gronfa ddata a baratowyd a dysgu am bethau drwy ofyn cwestiynau a chynllunio graffiau a phictogramau. Maent yn gallu dod o hyd i atebion penodol o ddata wrth gwestiynu a chwilio a gwybod pam y gall fod yn haws defnyddio TGCh i ddangos gwybodaeth gan ddefnyddio graffiau amrywiol na gwneud graffiau gan ddefnyddio dulliau traddodiadol. Maent yn dysgu nad yw rhai o'r rhaglenni y maent wedi eu defnyddio hyd yn hyn i gyflwyno data yn gallu rhoi'r atebion i rai cwestiynau penodol. Maent yn dechrau sylweddoli bod cyfyngiadau gan raglenni ac mae gwybodaeth o'r offer a'r technegau i chwilio a lleoli gwybodaeth sy'n ein helpu i ddod o hyd i'r ateb i gwestiynau.

Disgwyliadau ar ddiwedd yr uned hon:

Bydd y rhan fwyaf o ddisgyblion yn gallu: deall bod TGCh yn gallu ein helpu i ddod o hyd i wybodaeth o ffynonellau priodol. Maent yn gallu lleoli gwybodaeth gan ddefnyddio Dewislenni a thechnegau Chwilio syml ac yn gwybod bod rhaglenni gwahanol ar gyfer casglu a chyflwyno data. Maent yn gallu mewnbynnu data i gronfa ddata a baratowyd a gofyn cwestiynau i ddod o hyd i atebion.

Bydd rhai disgyblion ond yn gallu: Mewnbynnu data gyda help i gronfa ddata a baratowyd a bydd angen help i gynllunio graffiau a dod o hyd i atebion i gwestiynau.

Bydd rhai disgyblion hefyd yn gallu: adeiladu gwahanol fathau o gwestiynau i bwrpasau gwahanol a defnyddio Bwydlenni a thechnegau Chwilio i ddod o hyd i wybodaeth o ystod o ffynonellau. Maent yn dechrau dangos dealltwriaeth bod cyfyngiadau gan raglenni ac yn gwneud dewisiadau yn y modd y maent yn defnyddio'r offer i ddod o hyd i wybodaeth a chynllunio graffiau.

ALLWEDD:

Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol (PSDWBCD)	Datblygiad yr Iaith Gymraeg (WLD)	Datblygiad Creadigol (CD)
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu (LLC)	Gwybodaeth a Dealltwriaeth o'r Byd (KUW)	Chwarae yn yr Awyr Agored (OP)
Datblygiad Mathemategol (MD)	Datblygiad Corfforol (PD)	Chwarae Rôl (RP)

 PSEWBCD
  LL
  MD
  WLD
  KUW
  PD
  CD

 OP
  RP

Aseiad yr Athro/Athrawes: Dylai'r sgiliau a ddangosir gan y plant ffurfio rhan o aseiad parhaus.
 Dylid olrhain a chofnodi cynnydd disgyblion yn unol â pholisi asesu'r ysgol a'i ddefnyddio i gyfrannu at gynllunio yn y dyfodol. Darperir taflenni cofnodi ar gyfer ysgolion fel rhan ddewisol o'r Cynllun gwaith hwn.

Blwyddyn 2

Dod o Hyd i a Dadansoddi Gwybodaeth

Trafod Data

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
Gwybod bod CD-Roms, Cyfrifiaduron a'r Rhyngrwyd yn dal llawer iawn o wybodaeth.	 	<p>Trafod gyda'r plant, sut y maent yn gallu defnyddio llyfrau i ddod o hyd i wybodaeth.</p> <p>Dangos llyfrau gwybodaeth gyda mynegeion i'r plant a'u helpu i ddod o hyd i'r adrannau perthnasol.</p> <p>Dangos CD-ROM/Rhyngrwyd i'r plant ac esbonio eu bod yn cynnwys cymaint o wybodaeth â sawl llyfr mawr.</p> <p>Defnyddio gwefan addas i ddangos i'r plant sut i lywio i ddod o hyd i wybodaeth. <i>(Tynnu eu sylw at nodweddion cyffredin fel saeth yn ôl/ymlaen, eicon hafan, a dewislen.)</i></p>	Gwybodaeth CD-Rom Llywio Mynegai Gwe fyd eang	Meddalwedd CD Rom Cyfrifiadur Rhyngrwyd	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Yn gallu defnyddio Offer Chwilio a Dewislenni i ddod o hyd i wybodaeth o ffynonellau priodol.</p>	 	<p>Mae'r plant yn lywio drwy CD Rom i dod o hyd i wybodaeth ac yn gallu dangos sut i ddod o hyd i wybodaeth gan ddefnyddio dewislenni.</p> <p>Gofyn i'r plant pa eitem yn y ddewislen y dylid ei dewis i ddod o hyd i wybodaeth arbennig e.e. dewis 'glan y môr' i leoli gwybodaeth am grancod.</p> <p>Defnyddio gwyddoniadur CD-ROM i ddangos sut i ddod o hyd i wybodaeth gan ddefnyddio'r mynegai. Dangos sut i ddychwelyd i'r ddewislen/tudalen hafan.</p> <p>Gofyn i'r plant ddefnyddio'r mynegai i ddod o hyd i wybodaeth benodol.</p> <p>Defnyddio gwyddoniadur CD-ROM i ddangos sut i ddod o hyd i wybodaeth gan ddefnyddio gair allweddol.</p> <p>Gofyn i'r plant awgrymu rhai geiriau i roi tro arni. Camdeipio un gair yn fwriadol i ddangos bod rhaid sillafu geiriau'n gywir. Dangos na adnabyddir geiriau fel 'pws'.</p> <p>Esbonio y gellir dod o hyd i rai eitemau gan ddefnyddio mwy nag un gair, e.e. <i>gellid dod o hyd i wybodaeth am lewod drwy ddefnyddio 'Affrica' neu 'sw'.</i></p> <p>Gofyn i'r plant weithio mewn parau i ddefnyddio CD-ROM neu wefan i ddod o hyd i luniau anifeiliaid e.e. <i>anifeiliaid â ffwr, anifeiliaid sy'n byw yn y môr etc.</i></p> <p>Gofyn iddynt ddefnyddio gair allweddol i chwilio yn ôl enw neu briodoledd.</p>	<p>Dewislen</p> <p>Gwybodaeth</p> <p>Dangos</p> <p>CD-Rom</p> <p>Gwybodaeth</p> <p>Cronfa Ddata</p> <p>Offer Chwilio</p>	<p>Gwyddoniadur CD-ROM</p> <p>Encyclopaedia Cyfrifiadur</p> <p>Sebastian Swan's Safe Search Site</p>	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Yn gallu dod o hyd i atebion penodol wrth gwestiynu a chwilio.</p>		<p>Fel rhan o brosiect dosbarth ar anifeiliaid sy'n byw mewn amgylcheddau gwahanol, dewis dau fan gwrthgyferbyniol, e.e. pwell dŵr a chae. Atgoffa'r dosbarth am y gwahanol ffyrdd o chwilio am wybodaeth ar CD-ROM.</p> <p>Gofyn i'r plant weithio mewn grwpiau bach i ymchwilio cynefinoedd gwahanol ar wyddoniadur CD-ROM neu wefan. Atgoffa'r dosbarth i ddefnyddio'r botwm yn ôl i fynd yn ôl os ydynt yn mynd ar goll. Gofyn iddynt ysgrifennu brawddeg am yr anifeiliaid y daethant o hyd iddynt. Dylai'r frawddeg gynnwys y gair allweddol a ddefnyddiwyd ganddynt.</p> <p>Gofyn i'r dosbarth gymharu chwilio am wybodaeth ar CD-ROM/Rhyngrwyd â chwilio am wybodaeth mewn gwyddoniaduron argraffedig. Gofyn iddynt ystyried p'un sydd gyflymaf neu fwyaf cyfleus.</p>	<p>Amgylcheddau</p> <p>Gwyddoniadur</p>	<p>Gwyddoniadur CD Rom</p> <p>Gwyddoniadur seiliedig ar y we</p>	
<p>Yn gwybod y gellir defnyddio cronfa ddata i fewnbynnu gwybodaeth.</p>		<p>Dangos cronfa ddata orffenedig syml i'r plant a dangos sut mae'r offeryn chwilio yn caniatáu i gwestiynau penodol gael eu hateb.</p> <p>Annog y plant i ofyn eu cwestiynau eu hunain a gweld a ydynt yn gallu defnyddio'r offeryn chwilio i ddod o hyd i'r atebion. Darparu help cof syml i ddangos y broses o ofyn cwestiynau gan ddefnyddio'r offeryn chwilio. Gwneud rhestr fer o gwestiynau o'r rhai a awgrymwyd gan y plant gyda modd syml o recordio eu hatebion. Dangos cronfa ddata a baratowyd i'r plant ar bynciau fel cartrefi, ein hunain; fy anifeiliaid anwes, hoff bethau etc. dangos y dewisiadau ar gyfer pob maes a sut i fewnbynnu data.</p>	<p>Cronfa Ddata</p> <p>Gwybodaeth</p>	<p>Cronfa Ddata</p> <p>Arteffactau perthnasol</p>	

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
Yn gallu cwblhau taflen cipio data.	 	Creu holiadur syml gyda'r plant am y gronfa ddata. Cynhyrchu copi seiliedig ar bapur mewn ffurf taflen cipio data i bob plentyn ei gwblhau. Gallai fod yn ffurf lluniau i roi cylch o'u cwmpas neu eiriau i'w hysgrifennu gan ddibynnu ar allu'r plant.	Holiadur	Taflen cipio data
Yn gallu trosglwyddo data o daflen cipio data i mewn i gronfa ddata a baratowyd.	 	<p>Gan weithio mewn parau, mae'r plant yn bwydo'r wybodaeth o'u taflen cipio data i mewn i'r gronfa ddata ac yn ei chadw fel cronfa ddata dosbarth.</p> <p>Defnyddio'r gronfa ddata a gwblhawyd i ddod o hyd i gofnodion plant unigol a siarad amdanynt.</p>	<p>Holiadur</p> <p>Cronfa Ddata</p> <p>Offer Chwilio</p>	<p>Cronfa ddata a baratowyd</p> <p>IWB</p>
Yn gallu defnyddio TGCh i ddod o hyd i atebion i gwestiynau penodol.	 	<p>Dangos sut i greu siartiau bar a neu bictogramau i'w helpu i ateb cwestiynau syml.</p> <p>Dangos i'r plant sut i greu ffurf tabl (<i>os yw meddalwedd yn caniatáu</i>) a'i ddefnyddio i ateb cwestiynau syml.</p> <p>Dangos i'r plant sut i ddefnyddio'r offeryn chwilio i ateb cwestiynau syml.</p> <p>Gwneud rhestr o gwestiynau gwahaniaethol i'w gofyn am y gronfa ddata. (<i>Gall cwestiynau a baratoir ar gardiau o liwiau gwahanol fod yn ffordd effeithiol o ganiatáu i blant ddewis lefel briodol o gwestiwn neu dasg.</i>)</p> <p>Gallai enghreifftiau gynnwys;</p> <p>Cynlluniwch graff i ddangos y mathau o dai.</p> <p>Faint o blant sy'n byw mewn byngalo?</p> <p>Faint o gartrefi'r plant sydd â drws brown?</p> <p>Faint o dai sydd HEB garej?</p> <p>Pa blant sy'n byw mewn tŷ ar wahân?</p>	<p>Cronfa Ddata</p> <p>Pictogramau</p> <p>Siartiau Bar</p> <p>Cwestiynau</p> <p>Graffiau</p>	<p>Cronfa ddata a gwblhawyd</p> <p>Bwrdd gwyn rhyngweithiol</p>

Sgiliau TGCh	Meysydd Dysgu	Gweithgaredd a Awgrymir	Geirfa	Adnoddau	Sgiliau ar draws y Cwricwlwm
<p>Yn gallu gofyn cwestiynau a rhagweld y math o ateb.</p>	 	<p>Trafod gyda'r plant y math o wybodaeth a allai fod yn ddefnyddiol wrth edrych ar dai (ond byddai unrhyw bwnc yn gwneud y tro).</p> <p>Gofyn i'r plant awgrymu cwestiynau i ddod o hyd i'r wybodaeth sydd ei hangen. Cofnodi'r cwestiynau hyn fel bod y plant i gyd yn gallu eu gweld.</p> <p>A oes mwy o bobl yn bwy mewn tai o friciau na cherrig? Pwy sy'n byw mewn tŷ gyda simnai? Faint mwy o blant sydd â drws brown yn lle un coch? etc.</p> <p>Annog plant i ddefnyddio eu cwestiynau eu hunain a gweld a ydynt yn gallu defnyddio'r technegau chwilio i ddod o hyd i'r atebion. (Gall bod â phapur a phensil wrth y cyfrifiadur annog plant i ysgrifennu eu cwestiynau ar gyfer eraill.)</p>	<p>Gwybodaeth</p> <p>Cwestiynau</p>		
<p>Yn gwybod pam y gall fod yn well defnyddio TGCh i ddangos gwybodaeth drwy ddefnyddio graffiau amrywiol.</p>	 	<p>Gan ddefnyddio'r cronfeydd data a gwblhawyd yn flaenorol, gall y plant gynhyrchu cyfres o gronfeydd data a'u cymharu â graffiau â llaw ar yr un pwnc.</p>	<p>Graffiau</p> <p>Data</p>	<p>Cronfa ddata a baratowyd</p>	